

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІМФОЦИТІВ ЩУРІВ

Бабич І. М., студ. 1-го курсу

Науковий керівник - канд. мед. наук. О. О. Приходько

СумД, кафедра анатомії людини

Останнім часом не втрачають значення дослідження морфологічних змін лімфоцитів при різних станах організму, в тому числі і при опіках шкіри. Найбільш перспективним є використання морфометричного методу в поєднанні з електронно-мікроскопічним дослідженням лімфоцитів, які дозволяють більш точно ідентифікувати клітини та оцінити їх функціональний стан виходячи з даних їх субмікроскопічної будови.

Мета дослідження: встановлення кількісної, морфометричної та субмікроскопічної характеристики лімфоцитів в різні терміни після опікової травми шкіри у щурів.

Методи та матеріали дослідження: світлооптичний (мазки крові фарбувалися за Романовським-Папенгеймом), морфометричний (проводився з використанням програми SEOImageLab) та електронно-мікроскопічний (препарати готувалися за загальноприйнятою методикою, зображення отримували на електронному мікроскопі ПЕМ-125). Дослід проводився на 40 лабораторних щурах 6-ти місячного віку які були поділені на контрольну та експериментальну групи 10 та 30 відповідно, яким була нанесена термічна травма III-IIIa ступеню 10-15% поверхні шкіри методом притиснення мідного диску площею 1 см² нагрітого до температури 300-350. Тварин виводили з експерименту дотримуючись правил Європейської конвенції про захист хребетних тварин, на 1, 3, 7, 14, 21 добу після нанесення травми.

Результати та обговорення: Порівнюючи результати експерименту, ми виявили, що на ранніх стадіях після нанесення термічної травми показники суттєво відрізнялися від результатів контрольної групи. При світлооптичному дослідженні, відзначалося зменшення кількості лімфоцитів на 1-3 добу; на 7 – їх збільшення, але починаючи з 14 доби їх кількість поступово вирівнюлася у порівнянні з показниками контрольної групи. При морфометричному дослідженні відмічалось збільшення середньої площі ядра та цитоплазми, зміна ядерно-цитоплазматичного співвідношення. Більш детальні дані ми отримали при електронно-мікроскопічному дослідженні. На ранніх термінах після термічної травми в клітинах було виявлено дестабілізацію плазматичної та ядерної мембрани, дрібні але численні ділянки цитолізу, спостерігається ексцентричне розташування ядер, в них переважає еухроматин. Гетерохроматин розташований великими пухкими глибокими вздовж каріолеми. Починаючи з 14 доби експерименту, субмікроскопічна будова лейкоцитів майже не відрізнялася від показників контрольної групи.

Таким чином, найбільш виражені морфологічні, тому і функціональні зміни виявляються на ранніх стадіях експерименту, але починаючи з 14 доби показники починають наближатися до показників контрольної групи.